

Ellenőrző bizottsági jelentés

Amikor az egyesület ellenőrző bizottságának elmúlt évi munkájáról beszámolunk az éves közgyűlésen részt vevőknek, akkor egy középtávú időszak összefüggő részeként kell munkánkat értékelni.

Egyesületünk az MTESZ, tágabb értelemben véve az országos célok minél jobb megvalósításáért dolgozott, s hogy milyen sikerrel, az a főtítkári beszámolóból ismert. Tény az, hogy a belső szakmai viták fellángolása, nyilvánosságra kerülése az elmúlt időszakra jellemzővé vált, de egyesületünk ettől függetlenül az alapszabályokban előírtaknak megfelelően dolgozott. Úgy érezzük, hogy e sommás megállapítást alátámasztja az a tény, hogy az alapszabályokat betartottuk, bár ez többször okozott belső feszültséget, megőriztük munkánk társadalmi jellegét, az egyesületi pénz- és vagyongazdálkodás szabályszerű volt, az egyesületi fegyelem nem romlott.

Az egyesület alapszabályait utoljára 16 éve, 1972. augusztus 12-én, a taitai közgyűlés keretében módosítottuk. Egyrészt azóta hosszú idő telt el, másrészt az MTESZ is 1986-ban korszerűsítette alapszabályait, ezért javasoltunk mi is egy aktualizálást, korszerűsítést. Az általunk szükségesnek vélt változtatásokat leírtuk, illetve kétfelé bontottuk: egyrészt egy alaposabb átdolgozás szükséges, ezért egy szerkesztőbizottságot kellene megbízni az előkészítéssel, másrészt az egyesület működését befolyásoló, kisebb módosításokat már most végre kellene hajtani, azokat célszerű minél előbb életbe léptetni (pl. gazdasági bizottság létrehozása, az elnökség feladata és működési rendje stb.).

Az elmúlt év tapasztalata igazolta azt a korábbi, helyes MTESZ-döntést, hogy a tageszerveletek ellenőrző bizottsági vezetői egyben az MTESZ EB tagjai is. Jobb áttekintést kaptunk így az MTESZ-ről, összehangoltabbak az ellenőrzések, tudjuk az MTESZ-igényeket, ezekhez lehet időben igazodnunk, nőtt az informáltságunk.

*

Az egyesületi elnökség, választmány alapvetően munkaterve szerint végezte feladatát. A helyi csoportok munkájában — de a vezető testületekben is — érződik az emberek megváltozott életritmusa, a párhuzamosság az egyesületi és a vállalati munkában, az új követelmények és a régi szemlélet összeütközése. A helyi csoportok kapcsolata az MTESZ más területi szerveivel általában jó, eredményes, kisebb feszültség ott, azon területeken található, ahol az MTESZ megyei szervezetén belül több erdészeti jellegű helyi csoport működik.

Az elmúlt időszakban áttekintettük az egyesület által szervezett, ún. *szakmai turizmus* tapasztalatait. Erről összefoglalóan elmondható, hogy az egyesületünk 1987-ben 8 csoportot fogadott, a tervezett 513 fő helyett 364 fő vett részt a rendezvényeken. A résztvevők döntően nyugati országokból jöttek, összesen 6 fő vett részt ún. devizamentes csere alapján. Az MTESZ az elő-, illetve utókalkulációkat ellenőrizte, azokat rendben találta, egyébként is a pénzügyi lebonyolítását az MTESZ végezte. Az elszámolások a rendezvényt követően, átlag 4 hónapon belül megtörténtek, a tervezett 24⁰/₀-os eredményt realizáltuk. A rendezvények tervezését célszerű pontosítani, és hogy visszacsérés ne legyen, az operatív, a szervezőmunkát erősíteni kell.

A vállalkozások kezdeti lendülete alábbhagyott, a nagy reményű beindítása az egyesület számára remélt anyagi előnyöket egyelőre nem hozta meg. Ennek több oka lehet, de nyilván szerepe van ebben a gyengébb szervezőmunkának, az emberek leterheltségének, illetve — azt hiszem — a gazdálkodó egységek is megragadnak minden elvégezhető feladatot, csökkent az érdeklődés is.

Az ellenőrző bizottság feladatát képezi az egyesület *pénz- és vagyongazdálkodásának* ellenőrzése is. Itt külön ki kell hangsúlyoznom az alapszabályok 9,012 pontjában is deklarált „ellenőrzést”. Nem teljesen helyes az, hogy tevékenységünk során a működéshez szükséges bevételek megszerzésével is egyre többet foglalkozunk, vagy egyes kiadási tételek lefaragását várják el tőlünk. Ilyen nagyságrendű költségvetésnél már tényleg kell a társadalmi segítség, hiszen a pénz előteremtése, helyes elköltése ilyen nagy összegeknél az alkalmazottak energiáját lassan meghaladja. Ezért is javasoljuk azt, hogy a többi, hasonló nagyságú egyesülethez igazodva, mi is hozzuk létre a gazdasági bizottságunkat, amely a gazdálkodással foglalkozna, azt segítené.

Az 1988. január 1-től az MTESZ pénzügyi elszámolási rendje is jelentősen megváltozott. Egyesületünk részéről társadalmi úton is követni kell ezeket a változásokat, lépést kell tartanunk. Részt vettünk a költségvetés összeállításában, érvényre jutott az eredményszemléletű gazdálkodás. Lassan általános lesz a részvételi díjas rendezvényszervezés, anyagilag is jövedelmezőek voltak a külföldieknek devizáért szervezett tanulmányi utak. A tagdíjfizetési morál általában jó, alapvetően helyesen funkcionál a differenciált tagdíjfizetés. Az egyéni tagdíjak 1,3 milliós összege ma sem fedezi Az Erdő című lapunk 1,7 millió Ft-os önköltségét. Amilyen örvendetes a diákok tagként történő felvétele az egyesületbe, a másik oldalon viszont növeli ez a belső anyagi feszültséget azáltal, hogy a 72 Ft-os, éves tagdíj két havi lap önköltségét sem fedezi. A megoldásra vonatkozó javaslatok egy részével a főtítkári beszámoló is foglalkozott.

Az egyesület 1987. évi *pénzgazdálkodásáról* röviden a következőket szeretném elmondani: A tervezett 7360 mFt bevétellel szemben 7292 mFt-ot realizáltunk, míg a kiadások a tervezett szinten realizálódtak. Így gyakorlatilag 200 ezer Ft pénzmaradvánnyal zártuk az évet. A *bevételekből* 44,8%-ban részesedett a rendezvények bevétele, pontosabban az előzőekben már említett 8 szakmai csoport részvételi díjas útjának megszervezése. 1,6 millió Ft folyt be a jogi és 1,3 millió Ft az egyéni tagdíjakból. Kevesebb volt a megbízásos munkák bevétele, a térítési díjakból befolyt összeg. Ismételten ki kell hangsúlyoznom, hogy a szakmai turizmus eredményes lebonyolítása nyújt ma olyan többletbevételt, amiből működési kiadásainkat fedezhetjük. Ennek azonban van veszélyes oldala is. A *kiadások* közül legjelentősebbek a működéssel kapcsolatos tételeink (munkabérek, MTESZ közös költségek, azok közterhe, Az Erdő c. lap stb.), a tervezettnek megfelelően alakultak. A takarékoság érvényesült, illetve kell is, hogy érvényesüljön.

Az 1987. december 31-én rendelkezésre álló 200 ezer Ft-os szerény pénzmaradványunk is megkívánja a takarékos gazdálkodást, a vállalkozások szorgalmazását, a jogi tagdíjfizetőkkel történő, újbóli megállapodásokat, a kör kiszélesítését. Az ÁFA bevezetésével ugyanis a kiadási összegek emelkednek 1988-ban, a béreket bruttósitánunk kellett stb., ha bevételeink viszont változatlanul maradnának, akkor a többletkiadásokra nincs fedezet. Az 1988. évi költségvetés állását május 30-ig áttekintettük. Már érződik, hogy a rendezvényi bevételek összege túlzott, annak teljesítése nem várható, a jogi tagdíjak

befizetésében jelentős a lemaradás, annak pótlására mozgósítani kell. A ténylegesen bekövetkezett költségnövekedéseken kívül további, csak költségnövekedéssel járó elkötelezettséget nem szabad vállalni. Javasoltuk, hogy novemberben újból át kell tekinteni a pénzügyi helyzetet, a bevételek fokozására kell törekedni, ugyanakkor nagy szerénységgel kell élnünk.

Az előzőekben részletezett megállapítások alapján jelentem a közgyűlésnek, hogy

- az egyesület működése az alapszabályokban foglaltaknak megfelel;
- az egyesület pénz- és vagyongazdálkodása jó;
- a tágan értelmezett egyesületi fegyelemmel nem volt gond.

A munkánkhoz nyújtott segítséget ezúton is megköszönöm.

Hozzászólás — utólag —, amikor nem zavar az „időzavar”

Hozzászólásomnak három szó a rendezőelve: múlt, jelen és jövő.

Múlt

A 120 esztendővel ezelőtti, debreceni közgyűlésről szóló és az Erdészeti Lapok 1868. évi, XII. füzetében megjelent beszámolókból milyen tanulságok vonhatók le a mának?

1. A közgyűlésre szóló meghívó megjelölte a közgyűlés célját, és pedig „az illető vidék erdészeti viszonyainak megismerése, ebből folyóan pedig azon módok ki-puhatolása, melyek által erdészeti ügyeink fejlesztése eszközölhető”.
2. A meghívó *eszmecserére, vitára* buzdított, azaz „... az erdőgazdasági napi kérdések többoldalú eszmecserék által világíttassanak meg és gyakorlati érvényre jusson az, ami előnyösnek ismerhető”.
3. A közgyűlés hét erdészeti ügyet — témát — tárgyalt, tehát figyelemre méltó volt a közgyűlés *témagazdagsága*.
4. A közgyűlésen fontos *indítványok, javaslatok* hangoztak el. Az egyesület *anyagi* helyzetével kapcsolatosan felszólította az egyleti tagokat, hogy „egy év alatt minden alapító tag egy alapító tagot, minden évdíjas egy-egy évdíjas tagot szerezzen az egyletnek”.

Ma is időszerű az a gondolat, hogy „hirdetne most az Egyesület pályázatot egy, a nép számára szerkesztendő s népszerű modorban írandó erdészeti kistükörre”. Igen figyelemre méltó az a javaslat, hogy a „közgyűlésnek kifejtett nézetei a politikai lapokban is közöltessék”. A felvetésre *Bedő Albert* titkár válaszolt: „Erről rendesen szoktam gondoskodni, s szoktam magam is tenni, mint magántudósító”. Példája követésre érdemes! A jövőbeni egyesületi köz-, ill. vándorgyűléseinket illetően, tanulságos üzenete van a múltnak és ez nem más, mint változtatni a mostani gyakorlaton!

Jelen

Úgy tűnik, hogy az egyesület tevékenysége diaszpórikus jelleget ölt, a szakmai egység töredezőben, térszűrés, megrendült és csökkenő bizalom nyilvánul meg az egyesülettel szemben. Helyénvaló lenne az önvizsgálat!

Az erdőmérnök-szociológiai vizsgálatok alapján megállapítható, hogy az erdőgazdálkodásban a műszaki értelmiség hangulata, közérzete nem ad okot a túlzott optimizmusra, ami egyrészt a meglévő gazdasági-társadalmi gondokból, másrészt sajátos helyzetéből adódik. A „sikerágazatban” számos probléma feszül és nyomaszt! Határozottabb, markánsabb és differenciáltabb értelmiségi politikát kell az OEE-nek folytatni. A műszaki értelmiség helyzete folyamatos elemzésre szo-

rul. Érvanyagot a folyamatos szociológiai elemzések nyújtának. Egyetértek a főtitkári beszámolóban említett egyesületi érdekvédelmi bizottság létrehozásával.

Egyesületünkben hagyománya van annak, hogy a fontos szakkérdéseket — a távlatokba tekintve — felelősséggel, aggodalommal felvetette és jelezte. Fontos, hogy a különböző egyesületi fórumok az eltérő nézetek, vélemények ütközője, nyílt, őszinte, kritikus és demokratikus párbeszéd színhelye legyen. Ebben a párbeszédben — kétségkívül — jelen van a szakma érdek- és véleménytagoltsága. Ennek a megjelenése természetes, megvitatása pedig szükséges. Nem az a feladata, hogy a létező ellentéteket lesimítva hozzunk létre egységet. A szakma egysége nagyon fontos, de ez az egység nem azonos a tagolatlansággal. Az OEE-nek foglalkoznia kell minden olyan kérdéssel, ami az erdőt, szakmánkat, tagságunkat érinti, foglalkoztatja, közérzetét befolyásolja. Az OEE így válik az erdészeti politikát formáló és befolyásoló tényezővé, ha kialakítja saját álláspontját és azt ki is nyilvánítja, akár kéri, akár nem. E sorsforduló időben nem kell valamire várni, hanem az a feladatunk, hivatásunk, hogy megújulásunkkal — hű maradva értékeinkhez — fokozzuk társadalmi aktivitásunkat. Az egyesület gondjai, problémái ne csak keveseknek — „megszállottaknak” — legyen szívégye. Értéket jelentsen az aktív közéleti tevékenység, a hittel és meggyőződéssel végzett társadalmi munka. E cselekvéshez hitre, tántoríthatatlan hitre van szükség, hogy amit teszünk, az jó és szándékunk tiszta és becsületes. Tenni továbbá mindezt mélyes hivatástudattal, az erdő iránti elkötelezettséggel, ami mély és egy életre szóló erdőélményre épül, és ebből táplálkozik naponta. Ezen élmény nélkül az erdő csak „faanyag-termelő biorobot” marad.

Jövő

Tiszteletre méltó és nagy vállalkozás előtt áll a szakmánk. És ez nem más, mint a tervezett 150 ezer hektár új erdő telepítése szerte e hazában. Ennek sikeres végrehajtásával köszönheti, illetve tiszteleghet az erdészet a következő évezred előtt, azzal a tudattal, hogy becsülettel valóra váltotta a debreceni közgyűlés vezérlő gondolatát:

Több erdőt a jövőnkért!

E nagy társadalmi odafigyelést igénylő munka nemcsak nagy vállalkozás, hanem izgalmas szakmai kaland is lesz. Egyetértek *dr. Gergely Sándorral*, aki így fogalmazott: „meggyőződésem szerint nálunk új honfoglalás folyik, hogy az a zöld remény, amit századok alatt a kényszer, a nyomor és a sorscsapás letörölt Magyarországra arcáról, az visszaköltözhessen oda... Az pedig, hogy a fát ültető, az erdőt világra hozó ember mint gyarapodik meg, nemcsak önmagát, de önmagában is, azt majd 10–20 év után lehet majd megtudnunk. Mert a fa nem csak csendre, nem csak erőfeszítésre, nem csak pontosságra, nem csak reményre nevel. Felnevel minket a nemzedékeken átívelő gondolatok horizontjára is.”

Kérem, hogy a zöld remény ígérését hordozó jövőért való munkálkodásunk során ne maradjanak homályban a faültetők!

Dr. Csötönyi József

A lapban megjelent tanulmányok szerzői: *dr. Balogh Zoltán* osztályvezető, Buda Vidéki ÁEVC, Budakeszi; *dr. Ebli György* vezérigazgató, Erdei Termék Vállalat, Budapest; *Gáspár-Hantos Géza* ny. főigazgató-h., Budapest; *dr. Herpay Imre* egyetemi tanár, Sopron; *Jérôme René* ny. erdőmérnök; *dr. Lovas Márton* osztályvezető, Déri Múzeum, Debrecen; *Osztrogonác János* vezérigazgató, FEFAG, Nyíregyháza; *Szabó Jánosné* főelőadó, FEFAG, Parkerdészeti Igazgatóság, Debrecen; *dr. Szemerédy Miklós* vezérigazgató-h., FEFAG, Nyíregyháza; *Virágh János* főelőadó, MÉM EFE, Budapest.